

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Periodiskt understöd från ett bolag till missionärer

Besvär av TI angående Fabriken N. AB:s inkomsttaxering år 1957. — Enligt bolagsordningen hade bolaget till ändamål att i Mariestad bedriva fabriksrörelse samt därmed förenlig verksamhet för att stödja Örebro missionsförenings verksamhet. Av den vinst å bolagets rörelse, som enligt lag finge användas för utdelning till aktieägare, finge utdelning i första hand ske efter 5 % av akties nominella värde. Därefter skulle ett belopp, motsvarande årsunderhållet för en kvinnlig missionär å missionsfältet i Kongo frändragas och ställas till missionsföreningens förfogande. Kvarstående vinst skulle användas på sätt bolagsstämman ägde förordna. I händelse av bolagets likvidation skulle med bolagets behållna tillgångar så förfaras, att till aktieägarna utdelades akties nominella värde, varefter eventuellt återstående tillgångar skulle tillföras missionsföreningen. — Vid 1957 års taxering yrkade bolaget avdrag för till fyra kongomissionärer och en japanmissionär genom Örebro Missionsförenings verkställda utbetalningar med sammanlagt 15.600 kr. — RR ansåg att bolaget icke var berättigat till avdrag för beloppet, enär detsamma fick anses ha utgivits till missionärerna såsom ersättning för utfört arbete och därför icke var att hänföra till periodiskt understöd eller

därmed jämförlig periodisk utbetalning. (RR:s utslag den 7/10 1965.)

Realisation eller löpande försäljning av modersuggor

Besvär av lantbrukaren E. angående inkomsttaxering år 1957. — E., som under 1965 sålt hela svinbesättningen för 19.447 kr, varav 4.566 kr belöpte på modersuggor, beskattades för det sistnämnda beloppet, trots E:s invändning, att han haft suggbesättningen för produktion av smågrisar men år 1956 övergått till gödsvinsuppfödning med inköpta smågrisar. (RR:s utslag den 6/10 1965.)

Fråga om avdrag vid rörelseförsäljning för anskaffningsvärde å goodwill

Besvär av K. angående inkomsttaxering år 1957 — K. sålde under 1956 en av honom bedriven rörelse för 160.000 kr, därav 55.000 kr avsåg goodwillvärde som uppgavs till beskattning. Rörelsen hade av K. förvärvats i två etapper. År 1948 hade han förvärvat hälften av en av fru U. bedriven rörelse för 50.000 kr, därav 32.942 kr utgjorde goodwill — därvid avtalades att all på rörelsen uppkommen vinst eller förlust skulle delas lika mellan säljaren och köparen. År 1950 köpte K. återstående andel av rörelsen för 35.389 kr, varav

20.000 kr avsåg goodwill. — K. yrkade nu hos KR avdrag från beloppet 55.000 kr för anskaffningsvärdet på goodwill (32.942+20.000 kr =) 52.049 kr.

KR yttrade: Vad i målet förekommit ger vid handen att den av fru U. före år 1948 bedrivna rörelsen nämnda år förvärvades av ett handelsbolag, vari K. var delägare, samt att K. år 1950 förvärvat jämväl den återstående andelen i handelsbolaget. Rörelsen får, med hänsyn till omständigheterna i målet, anses hava i samband med sistnämnda förvärv övergått på K. Beträffande K:s yrkande om avdrag för kostnad för anskaffning av goodwill är K. icke berättigad till avdrag för sina kostnader för förvärv av andelarna i handelsbolaget. Däremot skall, såvitt nu är i fråga, enligt punkt 1 av anvisningarna till 28 § KL, såsom intäkt av rörelse för K. upp- tagas allenast skillnaden mellan ersättningen för under beskattningsåret över- låten goodwill — 55.000 kr — och vad som av rättighetens anskaffningsvärde kvarstår oavskrivet i beskattningshänse- ende. Såsom anskaffningsvärde för K. får anses det belopp, som vid rörelsens över- gång år 1950 från handelsbolaget till K. kvarstod i beskattningsavseende oavskri- vet för handelsbolaget. Då K. under den tid hon innehaft rörelsen icke åtnjutit av- drag beträffande goodwill, kvarstår hennes anskaffningsvärde i sin helhet såsom i be- skattningshänseende oavskrivet. Detta vär- de får med hänsyn till vad i målet före- kommit skäligen anses hava utgjort 40.000 kr. Inkomsten av rörelsen bestämmes i enlighet med det anförda till ett 40.000 kr lägre belopp än PN fastställt. — RR — hos vilken TI yrkat att avdrag för anskaff- ningskostnaden för goodwill måtte vägras — lämnade besvären utan bifall. (RR:s utslag den 28/9 1965.)

Fördyrade levnadskostnader för ogift, hos moder inneboende skattskyldig med växlande arbetsplatser

Besvär av TI angående injekteringsar- betaren L:s inkomsttaxering år 1958. — L. var ogift och bodde hos sin åldriga mo- der i F. kommun. Han var under hela 1957 anställd hos AB Skånska Cement- gjuteriet. För 330 arbetsdagar, under vilka han arbetat på ett 15-tal platser (längst 7 veckor och kortast 4 dagar på samma ort), fick han traktamenten med 5.401 kr, motsvarande i genomsnitt 16 kr för dygn. — PN medgav i likhet med TN avdrag för fördyrade levnadskostnader med 10 kr för dygn med hänsyn till L:s ambule- rande arbete och av honom uppgivna kost- nader å skilda arbetsplatser. KR: ej änd- ring. — RR medgav avdrag med ett så- som skäligt ansett belopp av 4.000 kr. (RR:s utslag den 7/9 1965.)

Anm.: Det av RR medgivna avdraget torde motsvara de av L. uppgivna kostna- derna under ca 300 dagar med visst mind- re avdrag för inbesparing i hemmet. An- gående tidigare praxis se RÅ 1958 not 1562 (Skattenytt 1959 sid. 120). Se även RÅ 1959 not 285 (Skattenytt 1959 sid. 317) och 1963 not 1625. Ny lagstiftning gäller fr. o. m. 1964 års taxering, se Skat- tenytt 1963 sid. 337.

Ränta å reverser till barn

A. Besvär av direktören E. angående inkomsttaxering år 1961. — E. och hans hustru hade år 1947 i var sitt skuldebrev utfäst sig att till en son, född 1943, utbe- tala 20.000 kr jämte ränta därpå. Till full- görande därav lämnade de år 1959 till so- nen fyra inteckningar på tillhoppa 40.000 kr med ränta, tagna i en E:s hyresfastig-

het, för vilka E. frånträtt personligt betalningsansvar. E., som yrkat avdrag för räntan från inkomst av annan fastighet, förvägrades avdraget. (RR:s utslag den 28/9 1965.)

Ann.: Då de intecknade skuldebrevens lämnats i gåva samt givare och gäldenär var samma personer ansågs räntebetalningen tydligen vara av benefik natur och därför ej avdragsgill.

B. Besvär av TI angående civilingenjören E:s inkomsttaxering år 1958. — E., som var delägare i ett handelsbolag, häftade i skuld till bolaget med 184.000 kr, på vilket belopp E. betalade ränta till bolaget. Handelsbolaget hade i sin tur en motsvarande skuld till E:s två minderåriga söner, vilka uppbar ränta på grund härav från bolaget. Enligt TI innebar transaktionerna att E. genom handelsbolagets förmedling utbetalat periodiska understöd till sina båda minderåriga söner, varför E. inte borde få avdrag för räntan till bolaget. — PN vägrade men KR medgav E. avdrag för räntan. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 13/10 1965.)

C. Besvär av TI angående fru A:s inkomsttaxering år 1959. — Vid arvskifte efter sin avlidne man övertog fru A. boets tillgångar och skulder mot att hon utfärdade skuldförbindelser till de två barnen på deras laglotter. Till säkerhet för förbindelserna beviljades inteckning i den av fru A. ärvda jordbruksfastigheten. — PN förvägrade fru A. avdrag för ränta å skulden till den yngre omyndiga dottern, enär räntan ostridigt använts för bestridande av kostnaderna för dotterns sjuksköterskeutbildning. — KR medgav däremot avdrag. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 13/10 1965.)

D. Besvär av TI angående provinsialläkaren G:s inkomsttaxering år 1957. — Sedan G. vid 1954 års taxering vägrats avdrag för ränta på gåvoreverser som han givit sina två omyndiga barn, överfördes i räkenskaperna för ett av G. ägt bolag den 1/8 1954 till barnen ett mot reverserna svarande belopp från en G:s fordran på bolaget. Senare tillgodofördes barnen ytterligare belopp och krediterades barnen ränta på fordringsbeloppen med 2.760 kr för år 1956. — PN beskattade detta belopp hos G. — KR undanröjde dock denna beskattning. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 13/10 1965.)

E. Besvär av lantmästaren W. angående inkomsttaxering år 1958. — RR yttrade: Vidkommande yrkandet om avdrag för gäldränta till W:s två söner visa handlingarna i målet följande. Genom gåvobrev den 5 oktober 1946 bortgav W:s moder till honom och hans nämnda barn värdehandlingar till ett angivet värde av 76.023 kronor. Enligt bestämmelse i gåvobrevet berättigades W. att förvärva de andra gåvotagarnas andel av värdehandlingarna mot revers, som skulle löpa med lägst en procent ränta och vara ouppsägbar under W:s livstid. I en den 22/3 1949 utfärdad revers förklarade W. att, sedan han beordrat försäljning av huvuddelen av värdehandlingarna samt valuta härför och för annan i gåvan ingående värdehandling redovisats till honom, han vore betalningskyldig till nämnda barn med tillhoppa 42.643 kr 32 öre jämte årlig ränta därå efter lägst en procent. I reversen förklarades tillika att W. ägde rätt att, när han så önskade, infria reversen men att han icke vore skyldig att lösa den under sin livstid. — Anledning saknas att vägra W. avdrag för ränta å ifrågavarande skuld. Det yr-

kade avdraget motsvarar emellertid en ränta efter omkring 9 procent å reversbeloppet. Med hänsyn till innehållet i gåvobrevet och reversen samt övriga omständigheter i målet kan W. icke anses ha visat fog för högre avdrag för ränta än efter en procent å reversens kapitalbelopp eller 426 kr. — Vid denna utgång skall, jämlikt 8 § förordningen om statlig förmögenhetsskatt, barnens förmögenhet tagas till beskattning hos W. — (RR:s utslag den 13/10 1965.)

F. Besvär av TI angående konditor-mästaren J:s inkomsttaxering år 1962. — Vid arvskifte år 1949 efter J:s fader tillskiftades J. bl. a. en fastighet mot att han till sin moder erlade visst belopp, varå skuldebrev utfärdades. Sedan modern år 1954 avlidit, efterlämnande J. som ende arvtagare, avstod han från $\frac{2}{3}$ av arvet efter henne i följd varav hans två minderåriga söner inträdde som dödsbodelägare. Vid arvskiftet erhöles dessa bl. a. ovan nämnda fordran å J. — dåmera 47.000 kr. — envar hälften. Vid taxeringen tillgodoförde sig J. avdrag för därå belöpande ränta till sönerna. TI hävdade att, när J. vid moderns död varit ensam arvtagare, hans skuld till henne finge anses ha upphört i och med dödsfallet; förty borde sönernas fordran å J. anses grundad på gåva och icke arv. — PN vägrade honom avdrag för räntan. KR: Av utredningen i målet framgår att bouppteckningar efter J:s moder upprättats den 30/5 1954 samt att J. påföljande dag förklarar sig avstå $\frac{2}{3}$ av behållningen i dödsboet till förmån för sina två söner. Då J. före sistnämnda tidpunkt icke kan anses ha tillträtt arvet efter sin moder samt då anledning saknas att ifrågasätta giltigheten av J:s nämnda förklaring, innebär J:s avstående från ar-

vet att i hans ställe sönerna inträtt som arvtagare till $\frac{2}{3}$ av arvet efter J:s moder. Vid sådant förhållande kan den genom den 31/5 1954 gjorda fördelningen av behållningen i boet efter J:s moder icke anses hava inneburit att J. genom gåva eller annan benefik åtgärd överfört honom tillhörig egendom på sina söner etc. — — — bifölls J:s talan. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 13/10 1965.)

Nedsatt skatteförmåga på grund av sockersjuka

Besvär av TI angående O:s inkomsttaxering år 1963. — O., född 1938 och anställd vid bank i Göteborg, hade en lön av 12.413 kr. Hans hustru, född 1939 hade deltidsarbete med en lön av 1.491 kr. — O. yrkade avdrag för nedsatt skatteförmåga och åberopade en skrivelse från Svenska Diabetesförbundet i januari 1963 till taxeringsnämnderna. O. var sockersjuk sedan december 1950. Merutgifterna på grund av sjukdomen angavs till 500 kr, därav 425 kr för diethållning utöver kostnad för normal kost, 50 kr bomull, sprutor och spetsar, 25 kr egna kostnader utöver bidrag från sjukkasse för läkarkontroll, laboratorieprov och resor. — TN och PN vägrade extra avdrag. — Hos KR yrkade O. extra avdrag med 500 kr. Han uppgav att hans utgifter för extra kost kunde beräknas till 700 kr per år och utgifterna för bomull, sprutor och spetsar m. m. till minst 100 kr. — KR medgav extra avdrag med 500 kr. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 12/10 1965.)

Anm.: RN har i anledning av en skrift från en diabetiker, vilken hemställt att RN skulle utfärda normer för extra avdrag bl. a. för diabetiker, efter remiss till medicinalstyrelsen den 24/5 1965 uttalat, att frågan om och i vad mån extra avdrag

borde medges för nedsatt skatteförmåga till följd av långvarig sjukdom liksom hittills syntes få bedömas efter prövning i varje särskilt fall. Se även bev-utsk nr 22/1965.

Skattskyldighet här i riket eller ej

A. Besvär av ingenjören H. angående inkomsttaxering år 1957. — H. som under åtskilliga år vistats utomlands under längre tider för fullgörande av monteringsarbete för AB Bofors Nobelkrut, deklarerade lön i Sverige för tiderna den 1/1—den 21/2 och den 25/11—den 31/12 1956 med 5.709 kr. Vidare uppbar han lön och tropiktillägg med 20.136 kr samt traktamentsersättning med 10.280 kr under vistelse i Egypten den 22/2—den 24/11 1956. Hans familj hade enligt TI under hans tjänstgöring utomlands kvarstannat i Sverige. — TN beskattade endast beloppet 5.709 kr. — Hos PN yrkade TI att även beloppet 20.136 kr skulle beskattas, enär vistelsen utom riket varat endast ca 9 månader. — KR: ej ändring. — RR förklarade emellertid H. icke skattskyldig här i riket för beloppet 20.136 kr med hänsyn till att H. vistats i Egypten även under åren 1953—1955 och hans vistelse i Sverige under tiden den 1/1—den 21/2 1956 fick anses ha varit av tillfällig natur och icke av beskaffenhet att grunda bosättning här i riket. I följd härav kunde han enligt RR icke heller anses ha varit bosatt här under tiden den 22/2—den 24/11 1956. (RR:s utslag den 6/10 1965.)

B. Besvär av sjöingenjören E. angående inkomsttaxering år 1958. — E. hade i sin deklaration till beskattning upptagit 10.012 kr avseende lön och kost vid tjänstgöring på båtar under tiden den 1/1—den 28/2 och den 25/10—den 31/12 1957. Under resten av året, då E. uppburit lön med

16.739 kr, ansåg E. att han varit bosatt i New York. — TN beskattade även beloppet 16.739 kr. — Hos PN uppgav E. bl. a. att han varit maskinist på båt i utomeuropeisk fart. Då han i september 1955 lämnat Sverige för att segla i fart mellan USA och Sydamerika hade han ingen fast bostad i Sverige. Då hans nuvarande hustru i november samma år emigrerade till USA, hade de där tillsammans hyrt en bostad. — PN: ej ändring. — KR: utan bifall. — RR yttrade: Av den i målet förebragta utredningen framgår, att E. uppehållit sig och haft bostad å utrikes ort från november 1955 åtminstone till och med den 24/10 1957, under vilken tid han icke kan anses såsom här i riket bosatt. E. är därför icke skattskyldig här i riket för det av PN till beskattning upptagna beloppet 16.739 kr. På grund härav samt med beaktande av att allmänna avdrag för folkpensionsavgifter och försäkringspremier ävensom ortsavdrag endast skola åtnjutas för den tid, varunder E. varit bosatt här i riket eller den 25/10—den 31/12 1957, prövar RR etc. (RR:s utslag den 6/10 1965.)

C. Besvär av sjökaptenen B. angående inkomsttaxering år 1959. — B., som alltsedan år 1953 varit inskriven å Stockholms sjömanshus, tjänstgjorde under beskattningsåret som befälhavare å ett Rederiaktiebolaget Walltank, Stockholm, tillhörigt fartyg. Enligt av bolaget lämnade uppgifter utgjorde klagandens lön för år 1958 40.813 kr jämte fri kost. B. hade därutöver tillgodoförts semesterlön och vederlagsersättning, intjänad under tiden den 25 augusti 1956—den 31 december 1958, med sammanlagt 20.328 kr. B. och hans familj hade i början av juni 1958 avrest till Canada och där hyrt möblerad

bostad. I början av augusti 1959 återvände B. och familjen till Sverige. Under vistelsen utomlands hade B. kvar sin bostad här i riket. — RR fann, med beaktande särskilt av att B. under hela tiden för familjens vistelse i Canada haft kvar familjebostaden i Sverige och, såvitt handlingarna i målet utvisade, endast förhyrt möblerad bostad i Canada, att B. måste anses hava varit bosatt här i riket under hela beskattningsåret och alltså var skattskyldig här för all av honom under år 1958 förvärvad inkomst. — Enär emellertid av handlingarna i målet framgick, att B. tillgodoförd semesterlön jämte vederlagsersättning å tillhoppa 20.328 kr varit tillgänglig för lyftning tidigast den 26 januari 1959 och beloppet således ej bort upptagas till beskattning vid 1959 års taxering, nedsatte RR B:s taxeringar i enlighet därmed. (RR:s utslag den 6/10 1965.)

Fråga om vinstöverflyttning enligt 57 § 3 mom. KL

Besvär av Stockholms stad angående AB Iföverkens taxering till kommunal inkomstskatt år 1957. — Bolaget, som hade huvudkontor i Bromölla köping, hade tillsammans med två andra bolag aktierna i ett gemensamt försäljningsbolag, Svenska Plattförsäljningsaktiebolaget. — Av Iföverkens till kommunal inkomstskatt skattepliktiga inkomst beskattade MKPN 1/10 i Bromölla samt $\frac{2}{3}$ av återstoden i de

kommuner där bolaget bedrivit tillverkning och $\frac{1}{3}$ i de kommuner där bolaget bedrivit försäljning, Vid beräkning av försäljningsvinstandelen medräknades inte plattförsäljningsbolagets försäljning. — Hos KR yrkade Stockholms stad, att vid beräkning av Iföverkens skattepliktiga inkomst i Stockholm skulle medräknas även plattförsäljningsbolagets försäljning av Iföverkens varor i Stockholm. Hela plattförsäljningsbolagets försäljning av Iföverkens produkter hade uppgått till något över 1 miljon kr under 1956, då Iföverken fått en återbäring av ca 5 %, varmed Iföverken bestritt reklamkostnader samt vissa centrala administrationskostnader. — KR: ej ändring, enär sådana omständigheter som avses i 57 § 3 mom. KL, icke förelegat. — Sedan Stockholms stad anfört besvär häröver hos RR uppgav bolaget bl. a., att de priser, som tillämpats för plattförsäljningsbolaget genom större rabattsatser varit något lägre än till andra återförsäljare. Denna lägre prissättning hade *delvis* kompenserats genom att bolaget för år 1956 erhållit 50.721 kr för rätten till ensamförsäljning inom visst område. Både bolaget och AO tillstyrkte bifall till besvären. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 12/10 1965.)

Anm.: Jämför RA 1962 not. 28 (Skattenytt 1962 sid. 227) samt betänkandet ang. koncernbidrag, SOU 1964: 29 sid. 45 och 141.